

**Skaidrojošs materiāls
atbalsta pretendenta vērtēšanai atbilstoši grūtībās
nonākušā uzņēmuma definīcijai**

**LR FINANŠU MINISTRIJA
2021.gada maijs**

Atbalsta pretendenta vērtēšana atbilstoši grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijai

Gadījumos, kad komercdarbības atbalsts tiek piešķirts ar tādu komercdarbības atbalsta regulējumu, kas paredz nosacījumu, ka atbalsta pretendents nedrīkst kvalificēties kā grūtībās nonācis uzņēmums, atbalsta sniedzējam ir nepieciešams pārbaudīt atbalsta pretendenta atbilstību grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijai.

1. Gadījumā, ja ir nepieciešams piemērot grūtībās nonākuša uzņēmuma definīciju atbilstoši [Pamatnostādnu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai \(OV C 249, 21.07.2014\) 20.punktam:](#)

Uzņēmumu uzskata par grūtībās nonākušu, ja pastāv vismaz viena no šādām pazīmēm:

- a. attiecībā uz kapitālsabiedrībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no to parakstītā kapitāla. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla;
- b. attiecībā uz sabiedrībām, kurās vismaz kādam no dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no sabiedrības grāmatvedības uzskaitē uzrādītā kapitāla;
- c. uzņēmumam ir ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta¹, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai pasludināts maksātnespējas process, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditora pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru²;
- d. attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, pēdējos divus gadus:
  - i. uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5 un
  - ii. uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc *EBITDA*, ir bijusi mazāka par 1,0.

2. Gadījumā, ja ir nepieciešams piemērot grūtībās nonākuša uzņēmuma definīciju atbilstoši [Komisijas 2014.gada 17.jūnija regulas \(ES\) Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu \(OV L 187, 26.06.2014\), 2.panta 18.punktam:](#)

“Grūtībās nonācis uzņēmums” ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām situācijām:

- a. attiecībā uz kapitālsabiedrību (izņemot MVU, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus, vai, noskaidrojot tiesības uz riska finansējuma atbalstu, tādas MVU septiņus gadus no

---

¹ NB! Atbilstoši Tieslietu ministrijas skaidrojumam formulējums "pasludināts maksātnespējas process" aptver arī tādus maksātnespējas stāvokļa risinājumus kā bankrots, sanācija un mierizlīgums, līdz ar to aptver arī tos maksātnespējas procesus, kas pasludināti saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu un uzņēmējiesabiedrību maksātnespēju" un Maksātnespējas likumu, kas bija spēkā līdz 2010. gada 1. novembrim". Līdz ar to papildus komercdarbības atbalsta pasākumu tiesiskā regulējuma sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumos (anotācijās), kā arī projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju metodikās vai citos atbilstošajos dokumentos ir nepieciešams iekļaut minēto skaidrojumu, lai nodrošinātu pilnīgu grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijas pārbaudi.

² NB! Ņemot vērā, ka piebildes “vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditora pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru” pārbaudi nav iespējams veikt, pamatojoties uz publiskajos reģistros pieejamo informāciju, tās pārbaude parasti tiek veikta, balstoties uz atbalsta pretendenta iesniegtu apliecinājumu. Izstrādājot komercdarbības atbalsta pasākumu normatīvo regulējumu, ir nepieciešams paredzēt atbalsta pretendenta pienākumu iesniegt šādu apliecinājumu.

to pirmā komerciālās pārdošanas darījuma, kuri pēc izraudzītā finanšu starpnieka veiktās atbilstības pārbaudes kvalificējas riska finansējuma ieguldījumiem) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla. Šā noteikuma vajadzībām ar “kapitālsabiedrību” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES (37) I pielikumā, un “kapitāls” attiecīgā gadījumā ietver kapitāldaļu uzcenojumu;

- b. attiecībā uz sabiedrību, kurā vismaz kādam no dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (izņemot MVU, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus, vai, noskaidrojot tiesības uz riska finansējuma atbalstu, tādus MVU septiņus gadus no to pirmā komerciālās pārdošanas darījuma, kuri pēc izraudzītā finanšu starpnieka veiktās atbilstības pārbaudes kvalificējas riska finansējuma ieguldījumiem) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no kapitāla, kas uzrādīts sabiedrības grāmatvedības uzskaitē. Šā noteikuma vajadzībām ar “sabiedrību, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Direktīvas 2013/34/ES II pielikumā;
- c. uzņēmumam ir ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta³, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai pasludināts maksātnespējas process, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditora pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru⁴;
- d. uzņēmums ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
- e. attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, pēdējos divus gadus:
  - uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir
    - i. pārsniegusi 7,5 **un**
    - ii. uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc EBITDA, ir bijusi mazāka par 1,0.

3. **Gadījumā, ja komercdarbības atbalsts tiek piešķirts garantiju vai aizdevumu veidā⁵ saskaņā ar Komisijas 2013.gada 18.decembra regulu (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu de minimis atbalstam (OVL 352, 24.12.2013):**

Grūtībās nonācis uzņēmums ir tāds, kam ir ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta⁶, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai pasludināts maksātnespējas process, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditora pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru⁷. Papildus **lielo uzņēmumu** gadījumā, saņēmējam ir jābūt situācijā, kas ir pielīdzināma vismaz B- kredītreitingam.

³ Skat. 1.zemsvītras atsauci.

⁴ Skat. 2.zemsvītras atsauci.

⁵ Gadījumā, ja komercdarbības atbalsts tiek sniegts no ES struktūrfondu līdzekļiem, ir jāievēro specifiskos nosacījumus attiecībā uz atbalsta pretendenta atbilstības grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijai novērtēšanu arī gadījumos, kad atbalsts tiek sniegts citā veidā (piemēram, kā grants).

⁶ Skat. 1.zemsvītras atsauci.

⁷ Skat. 2.zemsvītras atsauci.

Sīkāka informācija par atbilstības grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijai izvērtēšanu pieejama Centrālās finanšu līgumu aģentūras⁸ izstrādātajā **Informatīvajā materiālā par mikro, mazā un vidējā uzņēmuma un grūtībās nonākuša uzņēmuma statusa noteikšanu.**

---

⁸ <https://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/biezak-uzdotie-jautajumi/ka-nosaka-maza-un-videja-uznemuma-un-grutibas-nonakusa-uznemuma-statusu>